

IV. TOLLFORGATÓ TEHETSÉGGKUTATÓ VERSENY

SZÖVEGÉRTÉS

3. OSZTÁLY

Tanuló neve, osztálya: _____

Iskola neve, címe: _____

Felkészítő tanár neve: _____

A név, cím részt nyomtatott nagybetűkkel kérjük kitölteni az olvashatóság érdekében!

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2011. DECEMBER 07.

CÍM: FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA
2213 MONORIERDŐ, SZABADSÁG U. 43.

Fekete István Általános Iskola
2213 Monorierdő, Szabadság u. 43.
Tel./Fax: 06-29-419-113

1. forduló

A BORÍTÉKRA ÍRJÁTKOK RÁ: „TOLLFORGATÓ”

A LÓ MÚLTJA

A mai háziló őse legkevésbé sem hasonlít mai utódjára: e kistermetű állat mellső lábán 4, hátsó lábán 3 ujj volt. 50-60 millió évvel ezelőtt élt, az észak-amerikai kontinensen, de Európában és Ázsiában is előfordult egy hozzá hasonló ősló.

Az apró termetű őslóvakcska kezdetben az erdőben élt, ahol puha lombbal és különféle növényekkel táplálkozott.

Hosszú idő elteltével azonban megváltozott az éghajlat: az erdők lassan kiszáradtak, s helyüket fűvel borított sztyeppék vették át. Így a lovak őseinek elsősorban a kemény pusztai fűhöz kellett hozzászokniuk.

A kietlen pusztában nem volt hol elbújniuk a ragadozók elől, s így, hogy minél gyorsabban tudjanak futni lábujjaik visszafejlődtek, s végül csak a középső ujjuk maradt meg.

Az emberek évezredek óta csak a húsa és a bőre miatt vadásztak a lóra.

A lovat igencsak kívánatos zsákmánynak tartották, hiszen Lascaux-ban és Avignonban barlangrajzokon is megjelenítették.

A letelepült ember megélhetése már kevésbé függött a vadászszerencsétől. A ló 5000 évvel ezelőtt válhatott háziállattá.

Az első vadlovakat a délkelet-európai puszták és a szibériai erdős sztyeppék lakói fogták be és szelídítették meg.

Kezdetben az emberek csak azért tartották a lovakat, hogy mindig kellő mennyiségű hústartalékuk legyen. A kancák tejét is szívesen itták.

Hamarosan rájöttek arra, hogy a lovak kiválóan alkalmasak teherszállításra. A rakományt a lovak hátára, vagy rudakból készült szánokra pakolták. A kőkorszak vége felé elterjedt a kerék és a szekér.

A hetiták az ókorban elkeseredett harcot folytattak az egyiptomiakkal. A két nép közti viszálykodás akkor ért véget, mikor időszámításunk előtt 1285-ben a Kades melletti csatában a hetiták 3500 harci szekérből álló haderejükkel legyőzték II. Ramszesz egyiptomi fáraó csapatait.

A történelem folyamán számos lovas nép tett szert jelentős hírnévre: ilyenek voltak a honfoglaló magyarok is.

A középkor páncélos lovagjainak felszerelése elérte a 130 kilógrammot is, tehát lovassal együtt 200 kilógrammot is cipeltek az akkori lovak, ezért rendkívül erős testfelépítésűek voltak.

Az európai udvarokban egészen a 16. századig rendeztek lovagi tornákat. A lovagok szigorú szabályok szerint küzdöttek kopjáikkal. Néha egész seregnyi lovag csapott össze és megpróbálták egymást kilökní a nyeregből. A lovaktól azt várták, hogy ellenállás nélkül törjenek előre, és attól se riadjanak vissza, hogy összeütközzenek az ellenféllel és annak lovával.

Jóval később már más tulajdonságokkal rendelkezett a huszárok paripája. Kiválóan tűrte a hideget és a forróságot is. Átúsztá a folyót, felkaptatott a hegyoldalra és rendkívül kitartóan futott és tett meg hosszabb távolságokat is. Lovasa legtöbbször kistermetű, vékony testalkatú huszár volt.

1. Miben különbözött a háziló őse a mai lovaktól?

.....
.....
.....

2. Mivel táplálkozott az ósló?

	3
--	----------

.....
.....
.....

3. Húzd alá a szövegben!

- Miért vadászott az ember a lóra?
 - Hol szerepel a ló a barlangrajzokon?
 - Mennyi ideje vált háziállattá?
 - Hol fogták be először a vadlovakat?
- (Ne egész mondatokat húzz alá!)

	2
--	----------

4. Döntsd el az alábbi mondatok igazságtartalmát! (igaz-hamis)

- Az egyiptomiak harci szekereikkel legyőzték a hettitákat.....
.....
- A páncélos lovasok súlya gyakran elérte a 130 kilógrammot, míg felszerelésük 70 kilógrammot nyomott.....
.....
- A huszárló kiválóan alkalmazkodott a különböző terepviszonyokhoz.....
.....
- II. Ramszesz egyiptomi fáraó volt.....
.....
- A lovagi tornákon a lovak kopjáikkal próbálták kilökní ellenfelüket a nyeregből.....
.....

	4
--	----------

	5
--	----------

5. Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

Hol élt az ősló?

- a. Észak-Amerikában
- b. Afrikában
- c. Európában
- d. Ázsiában

Hogyan használták először a lovat teherszállításra?

- a. a rakományt a ló hátára erősítették
- b. szekérbe tették a terhet
- c. rudakból készült szánkót húztak vele

Mi volt az elvárás a lovagi tornák lovaival szemben?

- a. nagy teherbírás
- b. bátorság
- c. gyorsaság

	9
--	----------

6. Készíts szómagyarázatot az alábbi szavakhoz!

őse.....
.....
kietlen (pusztában).....
.....
megjelenítették.....
.....
viaskodás.....
.....

	4
--	----------

7. A lóról számtalan szólás és közmondás született. Néhánynak leírtuk a jelentését. Kíváncsiak lennének a szövegre.

Még állás közben is el-elbóbiskol.

.....
.....

Rászedi, becsapja vagy tréfát űz vele, ugratja

.....
.....

Mindenki elkövethet hibát, vagy tévedhet.

.....
.....

Amit többen is használnak, hamar tönkremegy.

.....
.....

	8
--	---

8. A ló szónak számtalan rokon értelmű megfelelője van. Gyűjts minél többet!

.....
.....

	5
--	---

9. Készíts tablót a lóról!

-A/4-s méretű legyen!

- A tabló tartalmazhat képet, rajzot és szöveget is!

- A legjobban sikerült alkotásokat a Tollforgató döntőjén iskolánkban kiállítjuk.

-A tabló tartalmazza készítőjének nevét és az iskola nevét is.

-Feltétlenül kapcsold (tűzd) hozzá a feladatlaphoz!

	10
--	----

Összes pont:

	50
--	----